

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Warszawa, \$data podpisu r. 2021-09-02.

Znak sprawy: DHZ.zch.870.53.2021

**Pan
Zbigniew Stajkowski
Wiceprezes Wielkopolskiej Izby
Rolniczej**

Dotyczy: Programu wsparcia gospodarstw utrzymujących świnie

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z 12 sierpnia br. znak WIR.BW.AP.2081.2021 uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Koncentracja i specjalizacja produkcji następuje zarówno w przypadku gospodarstw prowadzących produkcję w tzw. cyklu zamkniętym, jak i gospodarstw prowadzących tucz w oparciu o zakupione warchlaki. Na tempo tych zmian niewątpliwie ma wpływ m.in. sytuacja związana z rozwojem afrykańskiego pomoru świń (ASF) i koniecznością zastosowania procedur dotyczących zwalczania i rozprzestrzeniania się wirusa. Zmiany te wynikają również z opłacalności produkcji, która zależna jest od wielu czynników, w tym również tych indywidualnych związanych m.in. ze skalą produkcji w poszczególnych gospodarstwach.

Trendy cenowe na rynku krajowym ściśle uzależnione są od sytuacji na rynku unijnym, który dla Polski jest głównym partnerem handlowym. W tym zakresie przedsiębiorcy korzystają z traktatowej zasady swobodnego handlu w ramach unijnego rynku wewnętrznego (zasada swobodnego przepływu towarów dotyczy całej wymiany towarowej i obejmuje zakaz ceł przywozowych i wywozowych między państwami członkowskimi UE oraz wszelkich opłat o skutku równoważnym).

Według aktualnej opinii Komisji Europejskiej notowany od kilku tygodni na rynku UE spadek cen w skupie trzody chlewnej nie ma związku z rosnącą podażą wieprzowiny, a wynika z niższego od oczekiwanego ożywienia popytu wewnętrznego – spodziewano się jego znacznego wzrostu z uwagi na uruchomienie sektora HoReCa oraz coraz szersze otwieranie się turystyki. Niestety te oczekiwania nie pokryły się z rzeczywistością. Dodatkowo nałożyło się na to zmniejszenie zapotrzebowania na unijną wieprzowinę ze strony Chin, które wyraźnie spadło w kwietniu i maju 2021 r.

W kwestii skupu interwencyjnego świń uprzejmie informuję, że taki skup, rozumiany jako mechanizm publicznej interwencji rynkowej, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólną organizację rynków produktów rolnych, nie jest przewidziany na rynku wieprzowiny. Interwencja publiczna, w przypadku której właściwe organy państw członkowskich UE skupują i przechowują produkty, aż do momentu ich zbywania, dostępna jest wyłącznie dla kwalifikujących się produktów zgodnie z warunkami ustanowionymi w tym rozporządzeniu oraz w rozporządzeniach Komisji Europejskiej. Lista produktów kwalifikujących się do interwencji publicznej obejmuje: pszenicę zwyczajną, pszenicę durum, jęczmień, kukurydzę, ryż niełuskany, świeżą lub schłodzoną wołowinę i cielęcinę, masło oraz odtłuszczone mleko w proszku.

W przypadku rynku wieprzowiny rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w ramach interwencji rynkowej przewiduje mechanizm dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny, co wymaga przedłożenia przez Komisję Europejską stosownego projektu rozporządzenia wykonawczego, które następnie podlega procedurze głosowania przedstawicieli państw członkowskich UE. Polska w okresie spadku cen na rynku wieprzowiny w 2020 r. wnioskuje do Komisji Europejskiej o uruchomienie mechanizmu prywatnego przechowywania wieprzowiny i przyznanie pomocy finansowej producentom świń. Komisja Europejska prezentowała wówczas negatywne stanowisko w tym zakresie podkreślając brak skuteczności takiego rozwiązania dla przywrócenia stabilności na rynku, wskazując na: ograniczenia związane z COVID-19, ograniczone powierzchnie magazynowe, ograniczony eksport mrożonego mięsa po okresie przechowywania ze względu na utrudnienia w wywozie do państw azjatyckich oraz dużą liczbę producentów świń w UE i zróżnicowanie strukturalne na poziomie produkcji.

W kwestiach związanych z zakupem wieprzowiny na potrzeby żywnościowych rezerw strategicznych państwa informuję, że zgodnie art. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 roku o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 255, z późn. zm.) są one tworzone na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, w celach wsparcia wykonywania zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, realizacji interesów narodowych Rzeczypospolitej Polskiej w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego, wypełnienia jej zobowiązań międzynarodowych, a także udzielania pomocy i wsparcia podmiotom prawa międzynarodowego publicznego.

Zgodnie z art. 14 ww. ustawy Prezes Rady Ministrów może, w drodze decyzji, utworzyć rezerwy strategiczne nieobjęte Programem, jeżeli:

- 1) w przypadku zagrożeń, o których mowa powyżej, wystąpił brak albo znaczny deficyt rezerw strategicznych niepodlegających odtworzeniu, niezbędnych do zapobieżenia lub usunięcia skutków tych zagrożeń;
- 2) określony asortyment jest niezbędny w celu przeciwdziałania skutkom nieprzewidzianego zagrożenia, o którym mowa powyżej;
- 3) z rekomendacji organizacji międzynarodowych wynika pilna potrzeba utworzenia rezerw strategicznych w celu przeciwdziałania skutkom nieprzewidzianego wcześniej zagrożenia,
- 4) z analizy sytuacji międzynarodowej wynika pilna potrzeba utworzenia rezerw strategicznych w celu udzielania wsparcia lub pomocy podmiotom prawa międzynarodowego publicznego.

Z przytoczonych postanowień z ustawy o rezerwach strategicznych jednoznacznie wynika, że tworzeniem rezerw strategicznych nie powinno się regulować popytu i podaży na rynku, ani też wyrównywać cen produktów.

W odniesieniu do kwestii współpracy producentów żywności wieprzowej w ramach grup producentów rolnych informuję, że obecne przepisy Unii Europejskiej, a także krajowe dają rolnikom możliwość organizowania się, jak również uzyskiwania wsparcia na ten cel zarówno w sposób bezpośredni, jak i przez różnego rodzaju preferencje. Ponieważ stopień zorganizowania rolników w Polsce jest nadal niski, szczególnie w porównaniu z krajami

Europy Zachodniej, planowane są zmiany obecnych rozwiązań oraz nowe mechanizmy wsparcia w omawianym zakresie. W ramach Planu Strategicznego WPR planowana jest przede wszystkim kontynuacja wraz z silniejszym ukierunkowaniem wsparcia dla organizacji producentów oraz grup producentów w okresie 5 lat ich działalności. W ramach Planu Strategicznego WPR planowane są także inne mechanizmy, z których zorganizowane formy współpracy rolników będą mogły korzystać (także w sposób preferencyjny) oraz mechanizmy, w których członkowie tych form będą preferowani w warunkach dostępu do wsparcia. W ramach Krajowego Planu Odbudowy planowane jest także do realizacji wsparcie, z którego będą mogły korzystać zorganizowane formy współpracy rolników.

Dzięki staraniom Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), który jest jednym z elementów Polskiego Ładu, sektor rolno-spożywczy został wyróżniony spośród pozostałych działów gospodarki, jako szczególnie ważny w tworzeniu stabilnych warunków wzrostu gospodarczego po pandemii COVID-19. KPO ma odbudować kondycję gospodarki po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 i zapewnić jej większą odporność na przyszłe nieprzewidziane okoliczności. Otrzymane w ramach programu pieniądze mają być przeznaczone na modernizację technologiczną, trafić do rodzimych firm oraz poprawić jakość życia Polaków i konkurencyjność naszej gospodarki. Środki Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności będą przeznaczone na prorozwojowe inwestycje.

W ramach Komponentu A KPO „Odporność i konkurencyjność gospodarki”, zaprojektowano inwestycje: A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu.

Celem Inwestycji będzie zwiększenie odporności podmiotów łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych na kryzysy, w tym przyspieszenie inwestycji prywatnych sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), wzmocnienie krótkich łańcuchów dostaw i systemu redystrybucji żywności. Inwestycja obejmować będzie m.in. wsparcie MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego (podmioty istniejące i nowo zakładane) - w tym branża wieprzowiny, w zakresie zakupu maszyn i urządzeń do przetwarzania, przechowywania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, specjalistycznych środków transportu do dystrybucji żywności oraz rozbudowy infrastruktury zakładów, w tym zrównoważonych i

innowacyjnych technologii oraz inwestycji w obszarze gospodarki obiegu zamkniętym, ochrony środowiska i rolnictwa ekologicznego.

Przewiduje się również wsparcie inwestycji w zakresie przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, w tym ekologicznych i spożywczych, przez rolników oraz osoby prowadzące lub rozpoczynające działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego (RHD) i działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MOL) - w tym dofinansowanie w zakresie zakupu maszyn i urządzeń do przetwarzania, przechowywania i sprzedaży produktów, specjalistycznych środków transportu oraz rozbudowy infrastruktury.

W ramach Inwestycji przeprowadzone zostaną otwarte nabory wyłaniające beneficjentów w każdej z grup docelowych. Wsparcie inwestycji będzie miało formę refundacji poniesionych kosztów lub rekompensat za poniesione straty lub zaliczek na poczet prefinansowania inwestycji.

Wsparcie planowane jest do realizacji w latach 2021-2026.

Dodatkowo w ramach Nowego Ładu uwzględniono sieć Manufaktur Spożywczych i uwolnienie handlu detalicznego. Rozwój sieci Manufaktur Spożywczych ma na celu wzmocnienie podmiotów łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych poprzez rozwój małego przetwórstwa, krótkich łańcuchów oraz rozwój sprzedaży bezpośredniej. Pod pojęciem uwolnienia handlu detalicznego kryją natomiast się zmiany w prawie, które umożliwią sprzedaż produktów z RHD do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego na obszarze całego kraju.

Ponadto, w ramach KPO zorganizowane formy współpracy rolników, takie jak Grupy Producentów Rolnych, Organizacje Producentów oraz spółdzielnie, będą mogły ubiegać się o wsparcie w ramach ww. mechanizmu wsparcia: A 1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu.

W ramach tego mechanizmu zorganizowane formy współpracy rolników będą mogły ubiegać się o środki wsparcia dla następujących komponentów:

- 1) tworzenie centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych produktów rolnych, rybołówstwa i akwakultury;
- 2) wsparcie MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego.

Wsparcie w ramach tego mechanizmu będzie mogło być przeznaczone na cele inwestycyjne, związane z zakupem maszyn i urządzeń do przetwarzania, przechowywania, magazynowania i wprowadzania do obrotu produktów, specjalistycznych środków transportu, materiałów budowlanych lub usług związanych z rozbudową infrastruktury zakładów, infrastruktury logistycznej i technologicznej, w tym zrównoważonych i innowacyjnych technologii oraz inwestycji gospodarki obiegu zamkniętego.

Odnosząc się z kolei do stwierdzenia, że system oznakowania produktów mięsnych krajem pochodzenia nie dotyczy produktów przetworzonych i gastronomii, informuję, że wprowadzone przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2016 roku przepisy umożliwiające producentom żywności podawanie w oznakowaniu produktów informacji „Produkt polski” obejmują również produkty przetworzone i produkty oferowane klientom w gastronomii.

Ponadto w przypadku, gdy podmiot odpowiadający za oznakowanie produktu umieści na jego opakowaniu w jakiegokolwiek formie informacje (w postaci oświadczeń, ilustracji, symboli lub wyrażeń) odnoszące się do miejsc lub obszarów geograficznych, a pochodzenie „składnika podstawowego” zawartego w produkcie będzie inne niż wskazane/sugerowane pochodzenie produktu jako całości, wówczas zgodnie z obowiązującymi od dnia 1 kwietnia 2020 r. przepisami rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej (UE) nr 2018/775¹, należy wyjaśnić konsumentowi pochodzenie składnika podstawowego, czyli w przypadku przetworów mięsnych – pochodzenie mięsa.

Niezależnie od powyższego wśród działań Strategii "od pola do stołu" Komisja Europejska wskazała rozważenie rozszerzenia obowiązku podawania w oznakowaniu pochodzenia dla niektórych produktów, w tym w szczególności podawania informacji o pochodzeniu produktów spożywczych lub ich składników mlecznych i mięsnych.

W 2020 r. Komisja zdecydowała o przeprowadzeniu oceny skutków w zakresie informowania konsumentów o kraju pochodzenia żywności, uwzględniającej potrzebę oceny kosztów i korzyści dla uczestników rynku, w tym ich aspektów dotyczących

¹ Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2018/775 z dnia 28 maja 2018r. ustanawiającego zasady stosowania art. 26 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, w odniesieniu do reguł dotyczących wskazywania kraju lub miejsca pochodzenia podstawowego składnika środka spożywczego (Dz. Urz. UE L 131 z 29.05.2018, str. 8)

zrównoważonego rozwoju i zasadności rozszerzenia obowiązkowego wskazania pochodzenia na inne produkty.

Opracowany w zeszłym roku projekt konkluzji Rady Unii Europejskiej dotyczących znakowania krajem pochodzenia uwzględnił najważniejsze aspekty, które muszą być wzięte pod uwagę przez Komisję Europejską podczas opracowywania „oceny skutków” w zakresie znakowania żywności informacją o kraju pochodzenia, to jest:

- konieczność poznania faktycznych zachowań konsumenckich podczas zakupów w zakresie pochodzenia produktów,
- konieczność poznania kosztów, jakie są ponoszone przez uczestników rynku w związku z informowaniem o pochodzeniu,
- konieczność weryfikacji przekazywanych informacji i tworzenia procedur zapewniających identyfikowalność pochodzenia produktów.

Po opublikowaniu „oceny skutków” w zakresie znakowania żywności informacją o kraju pochodzenia Komisja Europejska przedstawi propozycje rozwiązań legislacyjnych.

Dodatkowo uprzejmie informuję, że w związku z propozycją Komisji Europejskiej dotyczącą rozważenia wprowadzenia obowiązkowego znakowania żywności informacją o miejscu pochodzenia dla mleka oraz mięsa jako składników produktów spożywczych, we wrześniu 2020 r. Ministerstwo zasięgnęło opinii organizacji branżowych w tej kwestii.

Opinie te były podzielone, natomiast większość organizacji podnosiła następujące wątpliwości:

- polskie produkty i surowce niekoniecznie są pozytywnie postrzegane w państwach, do których eksportujemy wyroby, jak np. w Czechach czy na Słowacji;
- obowiązek podawania pochodzenia mleka może stanowić bardzo poważną barierę dla eksportu takich wyrobów. Zagrożenie dotyczyć będzie sprzedaży zagranicznej we wszystkich formach:
 - gotowych produktów oferowanych na rynkach UE pod markami producentów;
 - gotowych produktów oferowanych na rynkach UE pod markami własnymi sieci handlowych;
 - gotowych produktów sprzedawanych w kanale B2B, które są następnie konfekcjonowane przez ich zagranicznych nabywców i oferowane pod należącymi do nich markami;
 - półproduktów (sprzedawanych do różnych sektorów przemysłu spożywczego);

- surowego mleka (na czym szczególnie ucierpieć mogą gospodarstwa zlokalizowane w regionach przygranicznych);
- w sposób szczególnie dotkliwy tego rodzaju ograniczenia dotknęłyby najnowocześniejszy segment przetwórstwa mleka w Polsce. W ostatnich latach czołowi polscy producenci, w tym głównie spółdzielnie mleczarskie, bardzo mocno zaangażowali się w zaawansowaną technologicznie, często innowacyjną, produkcję proszków mlecznych (takich jak proszki serwatkowe, permeaty, koncentraty białkowe). Wiązało się to z wielomilionowymi inwestycjami, a których rentowność może bardzo ucierpieć w wyniku pojawienia się barier na rynku unijnym;
- w ocenie organizacji informacja o pochodzeniu nie jest kluczowym czynnikiem wyboru produktu dla konsumenta (pomimo takiej deklaracji przez duży odsetek konsumentów), najważniejszym czynnikiem wyboru jest cena produktu, data przydatności, skład a pochodzenie znajduje się na 5-6 miejscu;
- dobrowolne wskazywanie kraju lub miejsca pochodzenia produktu wydaje się wystarczające. Producent znakuje tylko produkty, dla których uzna to za uzasadnione zarówno w sensie merytorycznym, jak i finansowym;
- nowy wymóg może ograniczyć elastyczność stosowania surowców, jest to szczególnie istotne w kontekście problemów ekonomicznych z powodu pandemii COVID-19;
- przepisy takie mogą doprowadzić do sytuacji, że kryterium pochodzenia stanie się nadrzędne w stosunku do wymagań jakościowych, i będzie stanowić element gry rynkowej pomiędzy państwami członkowskimi, gdyż odwoływanie się do patriotyzmu lokalnego odbywa się w tej chwili w większości państw członkowskich.

Odnosząc się do kwestii nakładów na promocję mięsa wieprzowego informuję, że branża mięsa wieprzowego dysponuje Funduszem Promocji Mięsa Wieprzowego, który powstał na mocy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 43, z późn. zm.). Głównym celem funduszu jest wspieranie marketingu, wzrostu spożycia i promocji mięsa wieprzowego i jego przetworów. Środkami funduszu promocji zarządzają wyłącznie przedstawiciele organizacji branżowych reprezentujący producentów rolnych oraz przetwórców działających w sektorze mięsa wieprzowego, tworząc 9 osobową komisję zarządzającą Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego. Komisja zarządzająca decyduje o przeznaczaniu dostępnych środków, wskazując co roku w strategii promocji mięsa wieprzowego priorytety, a także tworząc roczne plany finansowe.

O wsparcie finansowe ze środków funduszy promocji mogą ubiegać się:

- ogólnokrajowe organizacje zrzeszające producentów rolnych lub przetwórców produktów rolno-spożywczych mające miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy produkują lub dokonują obrotu towarami, o których mowa w ustawie, lub
- ogólnokrajowe organizacje branżowe i międzybranżowe zrzeszające producentów lub przetwórców produktów rolno-spożywczych inne niż określone powyżej, jeżeli ich cele statutowe są zgodne z celami funduszy promocji, tj. wspieraniem marketingu rolnego, wzrostu spożycia i promocji produktów rolno-spożywczych.

Środki Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego mogą zostać przeznaczone na działania mające na celu informowanie o jakości i zaletach produktów oraz działania mające na celu promocję spożycia poszczególnych produktów, badania naukowe i prace rozwojowe mające na celu poprawę jakości mięsa wieprzowego i jego przetworów, a także prowadzące do wzrostu ich spożycia. Ponadto ze środków tego funduszu mogą być finansowane szkolenia producentów i przetwórców ww. produktów.

Środki zgromadzone na funduszach promocji mogą być wykorzystane jako wkład własny organizacji w ramach mechanizmu Wspólnej Polityki Rolnej „Wsparcie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych”. Unia Europejska za pomocą tego mechanizmu współfinansuje działania informacyjne i promocyjne prowadzone na terenie państw UE oraz na obszarze niektórych państw trzecich. Zasadniczym jego celem jest wsparcie kampanii, które dostarczają konsumentom wiedzę na temat walorów, specyficznych cech oraz jakości produktów rolno-spożywczych wyprodukowanych na terenie UE, a tym samym wpływają na wzrost ich sprzedaży.

Obecnie realizowanych jest pięć polskich programów, w tym dwa dotyczące m.in. wieprzowiny, tj. :

- kampania pt. „Europa pełna smaków – tradycja i jakość”, realizowana na rynkach Chin, Hongkongu, Japonii, Korei Płd. i Wietnamu, dotycząca mięsa wołowego, wieprzowego, drobiowego (świeżego, schłodzonego i mrożonego), owoców, warzyw z wyłączeniem kukurydzy oraz przetworów z tych produktów;
- kampania pt. „Mięso o europejskiej jakości – kontynuacja”, realizowana na rynkach Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady, dotycząca wieprzowiny, wołowiny i przetworów mięsnych wytworzonych na bazie tych mięs.

Szczegółowe informacje dotyczące zasad, sposobu oraz trybu udzielania wsparcia

finansowego w ramach ww. mechanizmów dostępne są na stronie: www.kowr.gov.pl, w zakładce: promocja.

Reasumując, wspomniane mechanizmy umożliwiają prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych zarówno wskazujących na wysoką jakość polskich produktów rolno-spożywczych oraz ich przetworów, jak i służących budowaniu pozytywnego wizerunku i popularyzacji tych produktów wśród konsumentów.

Odnosząc się do kwestii pomocowych informuję, że przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 1528) przewidują możliwość ubiegania się przez producentów rolnych, prowadzących chów lub hodowlę świń na obszarach z ograniczeniami w związku z ASF o pomoc na wyrównanie utraconych dochodów od IV kwartału 2020 r. Wniosek o udzielenie ww. pomocy w danym roku kalendarzowym składa się do dnia 30 listopada. A zatem wnioski o powyższą pomoc mogą być składane w trybie ciągłym. Przepisy powyższego rozporządzenia nie określają terminu zakończenia udzielania przedmiotowej pomocy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami producenci rolni, którzy prowadzą gospodarstwo rolne, w którym utrzymywane są świny, w okresie od 6 do 27 sierpnia 2021 r. mogli także składać wnioski o udzielenie pomocy o charakterze pomocy de minimis w rolnictwie na refundację 50% wydatków poniesionych w danym roku kalendarzowym na zakup mat dezynfekcyjnych, sprzętu do wykonania zabiegów dezynfekcyjnych, dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych oraz produktów biobójczych, środków dezynsekcyjnych lub deratyzacyjnych, odzieży ochronnej i obuwia ochronnego oraz wydatków poniesionych na zabezpieczenie budynków, w których utrzymywane są świny przed dostępem zwierząt domowych.

W kwestii objęcia wsparciem również mniejszych gospodarstw realizujących inwestycje z zakresu bioasekuracji informuję, że w lipcu 2017 r. wprowadzono zmiany w poddziałaniu 5.1. „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014-2020), które polegały na rozszerzeniu zakresu wsparcia o inwestycje dotyczące bioasekuracji.

Maksymalna kwota wsparcia dla beneficjenta wynosi aktualnie 100 000 zł. Pomoc stanowi, co do zasady, refundację do 80 % kosztów kwalifikowalnych operacji.

Pierwotnie ze wsparcia w ramach tego instrumentu mogli skorzystać rolnicy prowadzący chów lub hodowlę świń (w liczbie co najmniej 300 sztuk) na obszarach wymienionych w załączniku do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do ASF w niektórych państwach członkowskich i uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm.).

We wrześniu 2018 r. wprowadzono kolejne zmiany w poddziałaniu „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”, które polegały na rozszerzeniu dostępu do tej formy pomocy tak, aby obejmowała rolników prowadzących, na obszarze całego kraju, chów lub hodowlę świń na poziomie co najmniej 50 świń.

Dodatkowo w 2020 r. umożliwiono dostęp do pomocy (z pominięciem limitu dotyczącego liczby świń) rolnikom wypełniającym zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie pakietu 7 - Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, wariant 7.4. „Zachowanie lokalnych ras świń”, Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego. Uzasadnieniem wprowadzenia tej zmiany jest ochrona szczególnie cennych ras wybranych gatunków zwierząt gospodarskich, w tym świń ras: puławska, złotnicka biała i złotnicka pstra.

Biorąc pod uwagę wymogi dotyczące realizacji operacji ze środków PROW 2014-2020 – w tym zobowiązania beneficjenta (przez okres 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej) m.in. do:

- nieprzenoszenia prawa własności lub posiadanie nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, na które została przyznana i wypłacona pomoc oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji,
- prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany sposobu lub miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji,

– pomoc powinna zostać skierowana do gospodarstw rolnych o znacznej skali produkcji, które kierują ją na rynek i osiągają z tego tytułu przychody. Produkcja ta nie powinna być jedynie ukierunkowana na samozaopatrzenie, co przy małej skali produkcji może mieć miejsce.

W Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027 planuje się kontynuację wsparcia inwestycji zapobiegających rozprzestrzenianiu się ASF. Biorąc pod uwagę dostępność środków zakłada się, że o pomoc będą mogli biegać się rolnicy prowadzący chów lub hodowlę świń na poziomie co najmniej 50 sztuk lub świń ras rodzimych objętych programami ochrony zasobów genetycznych lub świń czystych ras wpisanych do ksiąg hodowlanych i uczestniczących w realizacji programów hodowlanych zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przypadku chowu lub hodowli świń ras rodzimych i świń czystych ras nie będzie obowiązywał warunek dotyczący liczby świń w stadzie.

Odnosząc się do stwierdzenia, że program nie wspomina o wsparciu służ weterynaryjnych, informuję, że program jest dedykowany przede wszystkim rolnikom, których gospodarstwa zostały dotknięte afrykańskim pomorem świń. W związku z powyższym obejmuje od działania, których zasadniczym celem jest wsparcie sektora wieprzowiny.

Niezależnie od powyższego pragnę zapewnić, że podejmowane są równoległe działania w kwestii wsparcia Inspekcji Weterynaryjnej. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 30 lipca 2021 r. wystąpił do Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej o przyznanie dodatkowych etatów dla Inspekcji Weterynaryjnej i środków budżetowych na ten cel. Należy podkreślić, że dzięki podjętym działaniom przez Ministra pozyskano w 2019 r. dodatkowe środki na nowe etaty oraz wzrost wynagrodzeń w Inspekcji Weterynaryjnej, co skutkowało, w kolejnych latach, zwiększeniem środków budżetowych przeznaczonych dla Inspekcji o ok. 62 mln. zł.

Z poważaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

\$imię nazwisko

\$stanowisko

/podpisano elektronicznie

up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Szymon Giżyński